

Sydthy Egnshistoriske Forening

Af Eigil T. Andersen, Grurup

Generalforsamlingen 2004 afholdtes som sædvanligt i midten af november, dette år den 18. november på Det gamle Missionshotel i Hurup, som har fået en smuk reovering og en ny vært.

Der var mødt omkring 65 medlemmer af Foreningen til generalforsamlingen.

Efter velkomst af Foreningens formand, Eigil T. Andersen, blev Jens Jørgen Krogh valgt til dirigent, en rolle som han har spillet før og kan til perfektion! Eigil Andersen aflagde beretning om Foreningens aktiviteter i det forløbne år, og Jytte Sunesen forelagde regnskabet. Begge dele blev godkendt uden bemærkninger. Til bestyrelsen genvalgtes Eigil T. Andersen og Uggi Larsen. Svend Hagensen blev genvalgt som suppleant til bestyrelsen. Efter mange år som en værdsat revisor havde Svend Kristensen varet sin afgang. I stedet nyvalgtes Niels Rask Nielsen, Vittrup. Da der ikke var indkommet forslag til behandling på generalforsamlingen, kunne Jens Jørgen Krogh afslutte denne og takke for god ro og orden!

Herefter udleveredes årbogen, som Leif Krogsgaard gennemgik og kommenterede. På et tidspunkt afløste Uggi Larsen ved at citere fra årbogen. Det citerede var fra Johannes Klausens 50 års forretningsjubilæum, som blev afholdt i 1988, hvor Johs. Klausen havde skrevet en tale på thybomål. Talen er gengivet i "Historien om Sydthy Maskincenter", skrevet af firmaets tidligere mangeårige værkerfører, Marius Sloth, som for nylig har rundet de 90 år. Talen vakte stor munterhed! Og vort medlem i Njalsgade i København: Nordisk Forsknings Institut, Afdelingen for Dialektforskning, må have fået godt stof til behandling!

Efter kaffen orienterede museumsleder Jytte Nielsen om Museets arbejde og om købet af og fremtidsplanerne for det gamle fredede fiskerhus på Toftevej 9 i Agger, som Museet har erhvervet.

Aftenen begyndte og sluttede med en sang, som det er skik, når jyder mødes. Uggi akkompagnerede på sin harmonika.

Ved et senere møde har bestyrelsen konstitueret sig med de samme gøremål til bestyrelsesmedlemmerne som i de sidste år. Til redaktion af Sydthy Årbog har bestyrelsen vedtaget at oprette et redaktionsudvalg på fire medlemmer, der skal klargøre artiklerne, efterhånden som disse indløber og forelægge dem for bestyrelsen. Det første udvalg er nedsat og består af to fra bestyrelsen: Eigil Andersen og Lisbeth Ejlersen, samt to medlemmer af Foreningen: William Mortensen og Poul Martin Kjær. Udvalget har været samlet adskillige gange, men bruger i øvrigt internet og mail systemet flittigt.

Året 2005 har for mange historisk interesserede stået i jubilæets tegn: Museet for Thy og Vester Hanherred fyldte et hundrede år. Jubilæet er fejret med et imponerende program af foredrag, udstillinger og udflugter, som kan tage pusten fra de fleste, og som har betydet en stor ekstra indsats for de ansatte på Museet. Kulminationen var festen på Museet den 7. juni, den dato, hvor Museet blev indviet for hundrede år siden. Her var der rejst telt i haven, personalet var iklædt historiske dragter, og mange gode historier om Museet blev fortalt. I grosserer Spangbergs villa, det nuværende museum, var indrettet en storartet jubilæumsudstilling med effekter helt tilbage fra starten. Villaen blev dog først taget i brug som museum i 1939, da den tidligere skræddersøn fra Ydby testamenterede sin smukke herskabsvilla til Museet.

Den 24. juni kunne Museet invitere til åbning af det gamle fiskerhus på Toftevej i Agger som museum. I sin tid har huset stået i Vester Agger, men blev flyttet til sin nuværende plads, efter at havet havde taget det gamle land. En historisk bygning, som har været hæget om af sine hidtidige ejere, og som nu er

kommet til ny benyttelse som museumshus, der kan fortælle om en fiskerfamilies virke og bolig. I det nyere annekshus er der skabt dejlige forhold til udstillinger. På indvielsesdagen var udstillingen centreret om det gamle Agger, natur og befolkningens levevilkår.

Flere af Foreningens medlemmer har deltaget i forundersøgelingsprojektet om etablering af en naturpark i Vestthy. Det har været spændende at være med i arbejdet og arbejdet har kastet mange "sidegevinster" af sig i form af hidtil ukendte beretninger om forholdene i den svundne tid. En af vore skribenter, som flere gange har haft artikler i årbogen, er Niels Vestergaard Larsen, Sdr. Dråby på Mors. Han er en meget flittig bruger af arkiverne og har sendt os talrige kopier og oversættelser af breve fra 1800 tallet. Herved er bl.a. beretningen om de første skovplantninger i Thy fra omkring 1815 og frem blevet bedre belyst. - Et andet projekt er undersøgelsen af klithedens benyttelse, som den har fundet sted op gennem tiden. Det fortæller etnolog Mie Buus, Frøstrup, om i dette års årbog i artiklen "Da klitten blev brugt". Skudfart, redningsvæsen, højremshuse og meget andet er også blevet belyst og beskrevet.

Foreningen har afholdt sin sommerudflugt i midten af august til Vejlerne og egnen deromkring, som beskrevet af Poul Martin Kjær. Jeg tror, deltagerne har en klar erindring om en rigtig god rundvisning i det smukke område, og det skyldes klart vor entusiastiske guide, Ellen Gregersen, som er en meget fin ambassadør for sin egn, og som det var en fornøjelse at have med i bussen.

"Kend din Egn" foredragene på Heltborg Museum har stadig en god søgning. Sammenlægningen af to af de gamle "klasseværelser" i

den tidligere Heltborg skole har givet et stort godt rum for de foredrag, hvor der kommer mange tilhørere. I dette efterår er eller bliver afholdt tre foredrag: 27. september "100 års arkæologi" ved Anne Louise Haack Olsen og Jens-Henrik Bech. Den 1. november er det Villy Mardal med "100 års fugle i Thy", og den 22. november slutter Knud Holck Andersen året af med "100 års industri i Thy". Det nye år er ved at blive planlagt, men er endnu ikke endeligt og en oversigt må derfor vente. - I sidst års beretning omtales et fællesforedrag på VUC i Hurup med historikeren Claus Bjørn. Han skulle fortælle om "Den nye kommunalreform", men foredraget blev udsat et par gange pga. sygdom, og nu er Claus Bjørn ulykkeligtvis afdød ved døden.

Søndag den 4. september var der noget så sjældent som en søsætning af et vikingskib i Doverodde! Et stykke "græsrodsarbejde", hvor en kreds af entusiastiske mennesker er gået sammen om dette imponerende stykke håndværk. Skibet er bygget af gedigent træ: eg, lærk og douglas og tilvirket af folk med kendskab til de gamle arbejdsmetoder. Søsætningen blev et tilløbsstykke, som fortjent samlede mange hundrede mennesker.

En ny storkommune bliver snart en realitet. Måtte politikerne udvise de samme evner til deres håndværk, som skibsbyggerne i Doverodde.

Bestyrelsen vil sige tak til de mange, der har leveret stof til årbogen. Også næste års årbog foreligger der allerede nu spændende materiale til. Vi vil også gerne takke for god hjælp fra Sydthy bibliotek og arkiverne både i Hurup og Thisted. Ansatte ved Museet har været meget imødekommende med at levere stof til årbogen, og det værdsætter vi meget.